

BCU Cluj / University Library Cluj

(XXXII.)

A' TS. ÉS KIR. FELSÉG' KEGTELMÉVEL

Indúlt BÉTSBŐL Kedden 24. Májusbann. 1796.

B é t s .

A' mit a' Fegyvertármester B. Alvinczi első Hadi Tanácsossá lett tétetetéséről, és a' többekről, a' kik a' Bétsi Udvari Hadi Tanácsnál ugyan akkor Udv. Hadi Tanácsosokká nevezettek, a' XXXIX-dik Merkuriusnak 556 dik lapján irtünk, ugyan azt a' mostani Bétsi Udvari Ujjságból is olvassuk, — F. M. Lajtnánt Rollin, a' Felsőleges Urunk mellett már 12 esztendőktől fogva folytatott General-Adjutántságot, a' Felsőleges Urunk' rendeléséből, a' Hadi Tanácsosi hivatal mellett, ez után is mint eddig, folytatni fogja.

Minekutánna a' Maria Theresia Hadi Rendgyének elébb Manheimban az után itt Bétsbenn tartatott Ca-

T .

pitulum' Actái, az ezenn Rendnek nagy, közép, és kisebb Kereszttyét az 1794-dik esztendőtol fogva kérő Candidatusok' laistromával együtt, Felséges Urunk' elibe terjéztettek volna, ő Felsége a' következendőket méltoztatott ki-nevezni:

Nagy Keresztessé lett, Lövas General Grof *La-Tour*.

Komendátorra: F. M. Lajtnant *Mészáros*, és *Lotharingiai Károly* Printz.

Ritterekké, vagy kisi *Keresztesekké* lettek:

Major *Schustek*, a' *Karaiczay* Regementyéből;

Kapitány *Spindler*, a' *Waldeck*kéből;

Major *Véga*; az *Ágyuzók* közzül;

Major *Löpper*, a' fő Hertzeg *Ferdinánd* Hufzárjai közzül;

Kapitány *Pulski*, az *Indzsinérek* közzül; *Cluj*

Oberster Nagy a' *Tsászar* Hufzárók közzül;

Oberster *Göttesheim*, a' *Saxe* nevet viselő Hufzár Regimentből;

Kapitány *Mecsery*, a' *Ferdinánd* fő Hertzeg Hufzárjai közzül;

Oberstlieutenant *Probaska*, a' General-Stábtol;

Oberstlieut. *Schwarzinger*, a' 3-dik *Ágyuzó* Regtöl;

Májor *Sinzendorf*, a' *Le-Louptol*;

Oberster *Morzin*, az *Eszterbazy* Antal Reg.ből;

Kap. *Bayerwerck*; a' *Nafsauébol*;

Májor *Kinszky*, a' *Kinszky* Könnyü-lovasai közzül;

Kapitány *Müller*, a' *Saxe* Hufzárók közzül;

Oberstlajtnánt *L Aisne*, a' *Károly* fő Hertzegéből

Kapitány *Buday*, Generalmájor *Spiegelberg* a' *Wurmzeréből*;

Kapit.lajtnánt *Röszick*; a' *Szluini* Reg.ből;

Kapitány *Ivicsics*, a' *Lascyjébol*;

Kap. *Prokowsky*, a' *Mészárosébol*;

Kap. Gróf *Hardeck*, a' *Hohenzolleréből*;

Kap. *Zechmeister*,

Generalmájor *Schellenberg*,

Oberstlajtnánt *Williams*,

Májor *Weyrotter*, a' General-Stábtol.

Fő Hadnagy *Collenbach* a' Klerfay Regementtyéből; Major *Frimont*, a' Limitánéus Huszárok között. Kapitány *Pletzger*, a' Mack Reg.ből.

* * *

Ezenn kívül most minden egyéb ujjságaink, a' mikkel a' külső levelek tele vagynak, nagy részint Szarándokságok inkább, mint Ujjságok. — Egy *Máintzi* 13-dik *Májusi* tudósító, azt írja, hogy mi nem történt a' *Rénus'* mejjékeinn, nem pedig hogy mi történt: — „

„A' Fegyver-nyúgvást (úgy mond), még eddig sem a' Frantziák sem a' Tsálfáriak fel nem mondták: hanem a' seregek, *Bingen*, *Stromberg* és *Kreuzenach* felé minden nap maschéroznak &c. &c. „

Wormsból Máj. 12-dikén: — „

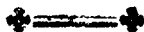
A' Német seregek' mozgása a' *Rénus* mellett még mind meg-szűnés nélkül való. Azok a' *Székely* Huszárok, a' kik eddig a' *Heppenheimi* mezőn feküdtek, *Május'* 6-dikán éjtzaka parantsolatot vettek, hogy *Lautern* felé sietve induljanak útnak. Hallatik, hogy részekről a' Frantziák is szorgalmatoson készülődnek; s-hogy *Zweybrückennél* és *Pirmasensnél* számos seregeket gyűlytenek ölfze, s-több e'-félék.

Straszburghól *Május* 10-dikén: —

„*Gen. Moreau* minden szempillantatbann váratik ide *Trierből*, a' hol hadi tanátskozásón volt *Jourdán*nal együtt. *Pishegrü*, itten vagyon néhány napokban, *Civilis* ruhábann jár; és az itt folyó minden napi katonai gyakorlásokon is, csak mint *Simplex Privatus* személly, úgy vagyon jelen. Az ifju *Gen. Moreaut* oktattya. A' tsatázásoknak el-kezdődéséről, itt még eddig semmit nemtudunk. Ez nem sok. &c.

*Básé*ből *Május* 11-dikén: — „

Barthelémy még nem szűnt-meg a' *Báseli* Cántonnal való Diplomatikai perlekedéstől. Most ujra egy jelentést terjesztett a' *Rendek'* elibe, mellybenn azt

mondgya nekik a' Frantzia Directorium' nevibenn. — „hogy az a' felelet, a' mellyet az ő utóbbi jelentésére a' Bâseli Cânton' Rendgyei adtanak vólt, az ő várakozásának nem felelt-meg. „ — Az utánn le-szált *Barthelémy* a' maga panaszló jelentésébenn név szerént némelly más *Helvetus* Cântonokra is, és azt mondgya rollok: — „hogy ezek a' Frantzia Respublikát annak lenni, még maig is meg nem esmerték; 's-ha egy olly hatalmas országló-szék, a' millyen a' Frantzia Respublika, illy módonn meg-méltatlanittatik, vagy az ő méltosága illy módonn meg nem esmeretik, a' millyen meg nem esmerésnek lehet p. o. tartani azt a' kedvezést-is, a' mellyel a' *Helvetus* Cântonok azokhoz a' hazájokból el-futott büntetésre méltó Frantziákhoz viseltetni, magokat tartozással lenni gondolják, a' kiknek minden szándékok és igyekezettyek hazájoknak öfzfze-szaggatására tzeloz, és a' kik ugyan egy időbenn azokat a' Státusokat is kéznek a' veszedelembbe vinni, a' mellyek magokat töllök eltsábittatni meg-engedik, ha tehát a' *Helvetus* Cântonok, Frantzia országnak régi Szövetségesei lévén, még is illy gyalázást érdemlő módonn viselik magokat: ugyan olly igen szembe-tünhető dolognak tetszhetik-e', ha a' Bé-töltető Directorium a' maga jól tévő tekintetét, egy szempillantatig meg-vonnyá is töllök? „

„Ezek jó Uraim! ezek azok a' gondokkodás-módgjai (igy végzi szavait *Barthelémy*) a' mellyek a' Be-töltető Directoriumot, eddig is lelkesítették, és ma is lelkesítik, O, ti tölletek a' leg rövidebb idő alatt olly ki-nyilatkoztatást kíván, a' melly igazságos, barátságos, és az ő kételkedéseinek elenyésztetésére, 's-az ő jó akarattyának hozzátok való vizfsza-terítésére, elég alkalmas legyen. Mert ő nékem arra a' történetre is, ha t. i. a' ti feleletetek az ő tzeljának eleget nem találna tenni, már meg-parantsolta, miként viseljem azonn túl magamat. Kérem az Istent, hogy . . .

„*Barthelémy.*”

Bázelből, Május' 12-dikénn: — „

„A' Barthelémy feljebb elő-hozott jelentése az okozta, hogy itt, a' Nagy, Kitsiny, és a' Hadi Tanácsok, már 3 napoktól fogva tanácskozásokat tartanak. A' Báseli Rendek nem akarják magokat arra határozni, hogy csak magok, a' több Cántonokkal való egyet-értés nélkül, meg-határozott ki-nyilatkoztatást tegyenek. Erre való-nézt a' leg elő-kelőbb szomszédos Cántonok-beli Rendekhez sebess posták küldettettek; az alatt is pedig több fegyveres seregek rendeltettek ide. Ezenn ujjabb környülállásoknak elő-kerülésektől fogva, az *Anglus* Követ *Wickham* is itt van gyon. „ —

Azok a' Cántonok, a' mellyek Frantzia ország ellen még eddig, némü-nemü idegenséggel viseltetnek, ezek: *Solothurn*, *Freyburg*, *Schweitz* és *Uri*.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

* * *

A' múlt posta naponn meg írtuk volt *Olosz* országi seregeinknek, a' *Cremonai*, *Casali*, és *Mántuai* vidékekenn való mozdulásait, a' mellyek Május 10-dikéig történtek. Most, ujjabb hír-adásaink nem lévén, némelly régibb történetekről való hír-adásokat veszünk elő, a' *Turini* levelekből. — „

„*Turínból* Május 1-ső napján: — „A' Frantziák esmét takarodnak szomszédóságunkból. Mi is ahoz-képpest egy kisé szabadabbann kezdünk lélekzeni. A' *Piemonti* Királyi seregeknek, a' mellyek a' sok meg nem szünő tsatázások, és tsudálni méltó vitéz-kedések között, 40 ezerről 12 ezer fejekre szállottak-le, az *Aostai* Hertzeg tétetett fő Vezérjékké, ki is mindig indul *Carmagnola* felé, a' hol ma estve ezenn seregeknek fő Hadi-szállása vagyon.„ — Az *Austriai* seregek töllünk el-válván, a' *G. Beaulieu* vezérlése alatt lévő *Austriai* fő táborhoz vettek úttyokat. „ — „Arra a' siető lépésére a' Királynak, hogy fegyvernyúgvást tsínáljon, 's-hogy a' Coalitzióból egészszenn ki-lépjen, a' *Turini* nép' egy részének békételenkedése is okul szolgált, a' melly már nyilvánosságossá kezdett volt lenni, és ki-ütéssel fenyegetődött.„ —

De már ezek még 1 ső Májusi környülállások. A' mind-
gyár következő Ártikulus pedig még régieb:

Gen. *Buonaparte* ilyen hír-adást küldött vólt Apr.
27-dikénn *Cherasco* bol a' Directoriumhoz: — „
„A' *Mondovinál* történt tsata után, az ellenség ke-
relztül takarodott a' *Stura*' vizinn, és *Coni*' s-*Cherasco*
között állapotott-meg. Ez az utolsó vár, valamit a'
Stura' és *Tanaro*' vizeiknek özfze-folyásokra, úgy
egy régi bástyájára és pallizádgyaira nézve, eröss.
Tegnap előtt, a' lovasok között történt vagdal-
kozás után, *Bene*' várossát el-foglaltuk. Gen. *Ser-*
arier *Trinitè* felé vette úttyát, és *Fossonóra*, a'
hol a' Gen. *Colli*' fő Hadi-szállása vólt ágyuztatni
kezdett. Gen. *Messana*, *Cherasco* ellen indúlt, és az ellen-
ség' meg-támadásához kezdett, de a' ki néhány ágyu-
lövések után, a' váraft uressenn hagyta. Itt 28 ágyut,
és feles magazinumokat találtunk. Ez a' nyereség
annyival kedvesebb reánk nézve, hogy jobb szárnyunk
általa fedeztetik, és sok szükséges készületek vagy-
nak benne szolgálatunkra. Az időnk ina igen röss;
úgy éss, mint-ha tőtenék. Most hidakat vetettek a'
Stura' vizére. Mondgyák, hogy az ellenség *Turin*'
fedezésére, *Carignan*hoz vonta magát. Én *Turin*tol
9 mértföldre vagyok távol. *Fossano* fel-adta magát;
Gen. *Serruier*, most ment-bé oda. *Augereau* is nyomul
Alba felé. Minden szempillantatban várom a'
hírt, hogy bé-fzállott oda. „ —

„P. S. — *Alba* a' miénk. Rendelést küldöttem
Gen. *Augereau*hoz, hogy haladék nélkül hányafson
nehány hidakat a' *Tanaro*' vizére, a' melly itt szé-
les, és sebess is. Mi, a' leg szebb országban va-
gyunk itt a' föld' kerekiségéun. — *Buonaparte*. „

A n g l i a.

*London*bol, Május 6-dikánn: — „

Gibráltar felé esmét több seregek rendeltettek in-
nena, a' mellyek sietve hajókra ülnek. —

Itt nagy a' várokozás azért, hogy a' mostani
Parlamentom, a' mint hallatik, 3 hetek alatt el fog-

nyúlállások között igen fontos dolog volna tudni, mi-képpen álljanak *Anglia* és *Sárdinia* együtt. Megtörténhető dolog, hogy a' *Sárdinai Király* nem tart-hattya-fenn tovább a' maga nagy-szivüségét, hanem kénytelen leszen valami féle békefésre reá állani. *Savoyánsk Historiája* tanította, hogy *Sárdinia* magát, most *Ausziához*, majd esmet *Frantzia országhoz* tsatolta, a' ízerént, a' mint a' környülállások kívánták. Ő ugyan azt nem véli, hogy a' *Király* most ezt az utolsót tselekedgye; de ha még találna történni a' dolog: úgy a' néki adatott *Sabsidiumok*, nem az *Angliai Status*' javára, hanem kárára valók lettenek volna. — *Gen. Smith* azt mondotta, hogy leg alább a' pénzt, ha meg-igérik is, most ne mindigár fizessék-meg, ne-hogy az ellenség' kezébe, magok önként küldgyék a' fegyvert. — A' 200 ezer font *Sterlingek* (a *millio Forintok*), végezetre csak ugyan meg-igértettek. — (A' mostani fegyver-nyúgvás még ekkor nem tudatott *Londonban*.)

Bétsből — még egy pár szó.

A' *Bétsi első Ev. Prédikátor, Cons. Tanácsos*; és *Superintendens Fő Tisztelendő Fock Ur*, a' jövő *Jun. 19-dikénn* fogja itten butszó *prédikatioját* tartani, melly utánn *Jul. elejénn* fog indulni *Kielbe (Holsátziába)* első *Prédikátornak* és *Cons. Tanácsosnak*. — Hellyibe éppen ma dél előtt valosztaték a' *Bétsi Eveng. Templombann* az *Eklésiától közönségesénn*, a' kiknek t. i. ezen templombann tulajdon ülő helyek vágyon, első *Predikátorrá*, és *Superintendenssé*, *Fő Tisztelendő Susemibl Ur*, a' ki néhány *esztendőkkél* ez előtt itt *Bétsben* a' *Swéd Követség* mellett *Prédikátor* volt, most pedig *Swétsziai Rügen szigeténn* *Prédikátor*. A' más két *Concurrensék* voltak, *Prágai Prédikátor* és *Senior T. Götsbel*, és *Pésti Prédikátor* és *Senior T. Molnár Urak*. — Az ide való második *Prédikátor*'s-*Cons. Tanácsos Smid Ur* is, *Superintendensi* hivatalt vévén *Burg-Bernheimba (Beyrajthba)*; azt fel is válalta.